

Vilhelm Junnila ps ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Varsinais-Suomen lähijunaliikenteen käynnistämiseen (1 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Esitämme, että eduskunta lisää julkisen henkilöliikenteen palveluiden ostoihin määrärahan Varsinais-Suomen lähijunaliikenteen käynnistämiseksi valtion vuoden 2023 talousarviossa. Valtioneuvoston asettamien liikenteen ilmastotavoitteiden toteutuminen edellyttää junaliikenteen ostojen lisärahoitusta. Nykyisellään liikenne- ja viestintäministeriö käyttää junaliikenteen ostoihin vuosittain 30 miljoonaa euroa, josta tuetaan lähijunaliikennettä Etelä-Suomessa Helsingin, Tampereen sekä Lahden—Kouvolan ja Kotkan muodostamalla alueella. Varsinais-Suomessa lähijunaliikenteen käynnistämistä edistäisi LVM:n ostoliikenteen laajentaminen.

Suomessa junaliikenne on pääsääntöisesti markkinaehtoista liikennettä. Mikäli liikenne ei ole markkinaehtoisesti kannattavaa voidaan liikennettä järjestää liikenne- ja viestintäministeriön tilaamana ostoliikenteenä. Varsinais-Suomessa kaikki päivällä kulkeva junaliikenne on markkinaehtoista eli liikenne on kannattavaa. Ainoastaan kaukoliikenteessä yöjuna Turku—Tampere—Rovaniemi on ostoliikennettä. Liikenne- ja viestintäministeriö on tehnyt VR-Yhtymä Oy:n kanssa 9-vuotisen sopimuksen junaliikenteen hankinnasta vuosille 2022—2030. Ostoliikennettä on mahdollisuus laajentaa lisäliikenteellä.

Hallitusohjelman mukaan Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Tavoitteena on puolittaa kotimaan liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä. Suomen asettamien liikenteen ilmastotavoitteiden toteutuminen ja liikenteen kestävien kulkutapaosuuksien kasvattaminen edellyttävät junaliikenteen kehittämistä ja Varsinais-Suomen lähijunaliikenteen käynnistämistä. Junaliikenteen ostojen laajentaminen on välttämätön edellytys lähijunaliikenteen laajentamisessa ja vakiinnuttamisessa. Suomessa raiteiden ostoliikenteeseen nykyisellään käytettävä noin 30 miljoonaa euron määräraha on merkittävästi pienempi verrattuna esimerkiksi Ruotsiin, mikä näkyy raideliikenteen määrässä. Ruotsissa vuotuisen rahoitukseen käytetään kymmenkertainen rahoitus.

Varsinais-Suomessa lähijunaliikenne on käynnistettävissä neljällä ratasuunnalla Turusta Naantaliin, Uuteenkaupunkiin, Loimaalle ja Saloon. Turun ja Loimaan välinen lähijunaliikenne on mahdollista järjestää kaukoliikenteen vuoroja lisäämällä. Turku—Salon välinen lähijunaliikenne edellyttää kaksoisraiteen rakentamista.

Ensi vaiheessa lähijunaliikenne voidaan käynnistää Raisioon ulottamalla Helsingin ja Tampereen kaukoliikenne Uudenkaupungin radalle. Turun ja Uudenkaupungin välinen liikenne edellyttää lisäksi väyläverkon investointiohjelman mukaista radan peruskorjausta. Valtakunnallisen lii-

Talousarvioaloite TAA 164/2022 vp

kennejärjestelmäsunnitelman (Liikenne 12) investointiohjelmassa 2023—2030 Turku—Uusi-kaupunki-radon peruskorjaus ja Raisio—Naantali-radon peruskorjaus ja sähköistys ovat mukana 88 miljoonan euron rahoituksella. Turun ja Uudenkaupungin välisen osuuden kustannus on 76 miljoonaa euroa ja Raisio—Naantali-osuuden 13 miljoonaa euroa, josta 1 miljoonaa kuluu sähköistykseen. Hankkeen toteutuminen edellyttää eduskunnan investointipäätöstä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 1 000 000 euroa momentille 31.20.55 junaliikenteen ostoihin Varsinais-Suomen lähijunaliikenteen käynnistämiseen.

Helsingissä 30.9.2022

Vilhelm Junnila ps
Saara-Sofia Sirén kok
Ville Tavio ps
Esko Kiviranta kesk
Ritva Elomaa ps
Johannes Yrttiaho vas
Sandra Bergqvist r
Sofia Virta vihr
Katja Taimela sd